

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 1

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 1. – 790 с.

ISBN 978-617-8263-39-3

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У першому томі збірника містяться наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їхньому конституційному вимірі, у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-39-3 (т. 1)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

Антонюк Уляна Василівна Доступ до екологічної інформації в Україні: законодавчі перспективи	563
Караханян Карина Мартинівна Законодавчі засади реалізації принципів земельних торгів	566
Zaveriukha Maryna International legal regulation of forest protection in Ukraine in the conditions of Russian military aggression	569
Борденюк Ольга Василівна Робота агропромислового комплексу в умовах воєнного стану	571
Демчук Тетяна Ігорівна Дані моніторингу довкілля як основні джерела екологічної інформації	574
Слепньова Катерина Вадимівна Правова складова тривимірного кадастру в Україні	577
Прачук Ольга Ігорівна Процедурні питання оформлення права власності на земельну ділянку у механізмі виникнення прав на землю	579
Опайнич Віталій Ярославович Міжнародно-правовий аспект відповідальності за екологічні правопорушення в часи війни	583
Павлига Анастасія Вадимівна Правове регулювання альтернативної енергетики в Україні в період воєнного стану	586

СЕКЦІЯ 12

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА В ЕПОХУ СТРИМКОГО РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Задерейко Олександр Владиславович, Логінова Наталія Іванівна Захист приватних даних користувачів при web-серфінгу	588
Дика Анастасія Іванівна, Лобода Юлія Геннадіївна Розвиток застосування WebAssembly у веброзробці	594
Трофименко Олена Григорівна, Манаков Сергій Юрійович Проблеми безпеки вебзастосунків	597
Толокнов Анатолій Арнольдович Огляд методів захисту вебформ	599
Чанишев Рашид Ібрагімович Проблеми розвитку та правового регулювання штучного інтелекту	603

7. The Ministry of Environment launched the EcoZagroza application and invites Ukrainians to join the environmental battalion: website. URL: <https://mepr.gov.ua/news/39208.html> (access date: 02.05.2023).

Key words: forest, forestindustry, forestlegislation, martiallaw, forest reproduction.

Ключові слова: ліс, лісова промисловість, лісове законодавство, воєнне право, лісовідтворення.

БОРДЕНЮК ОЛЬГА ВАСИЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту,
кандидат юридичних наук*

РОБОТА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Агропромисловий комплекс (АПК) – важлива складова частина народного господарства. Завданням агропромислового комплексу є забезпечення населення продуктами харчування, а промисловість – сировиною. Це все є можливим за умови ефективної роботи всіх ланок, що входять до складу АПК. Агропромисловий комплекс України – це складна система, яка об'єднує всі галузі народного господарства, що беруть участь у виробництві сільськогосподарської продукції і доведенні її до споживача.

На думку Дегтярьової С. В., агропромисловий комплекс представляє собою сукупність галузей народного господарства, зайнятих виробництвом продукції сільського господарства, при цьому не обмежуючись сільськогосподарською продукцією, включаючи інші товари споживання, її зберіганням, переробкою і доведенням до споживача [1, с. 87].

До складу АПК входять: сільське господарство; харчова, м'ясо-молочна, борошномельно-круп'яна, комбікормова, мікробіологічна промисловість; ряд обслуговуючих підрозділів машинобудування, виробництво мінеральних добрив і хімікатів, сільське будівництво; допоміжні галузі, котрі забезпечують спорудження об'єктів, транспортування, зберігання й реалізацію сільськогосподарської продукції.

Пріоритетність розвитку агропромислового сектору України і його провідних галузей дає можливість забезпечити населення продовольчими товарами, промисловість – сировиною, а зовнішню торгівлю – експортними товарами.

З початком війни в Україні сталися серйозні зміни у функціонуванні агроформувань та можливості дотримання технології вирощування сільськогосподарських культур. Також, постійні обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури України вкотре змусили переглянути підходи аграріїв до забезпечення функціонування агропромислового комплексу в умовах воєнного стану.

Не залишилась осторонь проблем, які виникли внаслідок військових дій у аграрному секторі і держава, що вбачається із низки прийнятих рішень та внесення змін в законодавство.

12 травня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон про внесення змін до деяких законів України щодо безперебійного виробництва та постачання сільськогосподарської продукції під час воєнного стану [2]. Даний нормативно-правовий акт покликаний максимально спростити вимоги з боку держави для ведення сільського господарства в умовах воєнного стану та зменшення бюрократичного навантаження на аграрний бізнес.

Окремої уваги заслуговує Закон України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Законом передбачається: поновлення на один рік без волевиявлення сторін відповідних договорів і без внесення відомостей про поновлення договору у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно договорів оренди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк користування земельними ділянками щодо яких закінчився після введення воєнного стану щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення; встановлення наступних умов договорів оренди земельних ділянок державної, комунальної власності, невитребуваних, нерозподілених земельних ділянок, що передаються в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва в умовах воєнного стану: строк оренди не може перевищувати до одного року; розмір орендної плати не може перевищувати 8 % нормативної грошової оцінки земельних ділянок, а для визначення розміру орендної плати застосовуватиметься середня нормативна грошова оцінка одиниці площі ріллі по області; встановлення жорстких обмежень щодо використання земельних ділянок с/г призначення орендарями, в тому числі із заборобою змінювати склад угідь, передавати ділянки в суборенду, змінювати цільове призначення земельної ділянки, здійснення будівництва тощо.

Законом також встановлено, що в умовах обмеженого функціонування та/або недоступності Державного земельного кадастру та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно формування земельних ділянок з метою передачі їх в оренду здійснюватиметься без внесення відомостей про них до Державного земельного кадастру та без присвоєння їй кадастрового номеру на підставі технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, що буде додатком до договору оренди землі. Право оренди земельної ділянки сільськогосподарського призначення не підлягатиме державній реєстрації. Договори оренди землі реєструватимуться районними військовими адміністраціями у Книзі реєстрації, що ведеться у паперовій та електронній формі, а примірник договору оренди землі передаватиметься електронною поштою центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Законом з метою уникнення зловживань на час воєнного періоду забороняються: безоплатна передача земель державної, комунальної

власності у приватну власність; формування земельних ділянок (крім тих, що передаються в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва); земельні торги щодо прав оренди, емфітевзису, суперфіцію щодо земельних ділянок державної, комунальної власності с/г призначення. При цьому земельні ділянки державної, комунальної власності с/г призначення, права оренди, емфітевзису щодо яких були виставлені на земельні торги, але переможець у яких не визначений, підлягають передачі в оренду органами місцевого самоврядування. Земельні торги щодо набуття права оренди земельних ділянок державної, комунальної власності, які не є завершеними, вважатимуться скасованими. Оголошення нових земельних торгів щодо таких земельних ділянок забороняється.

Законом для попередження негативних наслідків змін у забезпеченні аграрного сектору економіки трудовими ресурсами, зокрема, внаслідок мобілізації, внутрішнього переміщення громадян України та їх виїзду за кордон тощо, передбачається надати можливість користувачам земель с/г призначення тимчасово строком до одного року передавати свої права землекористування іншим аграрним виробникам, які забезпечені необхідними матеріально-технічними, фінансовими та трудовими ресурсами [3].

Окрім зазначених змін для підтримки сільськогосподарських товаровиробників з метою забезпечення посівної кампанії, а також підтримки та активізації підприємницької діяльності у період дії воєнного стану уряд, за ініціативою Президента України, вніс низку змін до Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %». Зазначену Програму реалізує Фонд розвитку підприємництва. Так, Програма розширила можливості підтримки суб'єктів підприємництва – сільськогосподарських товаровиробників, передусім, для забезпечення фінансування ними посівних робіт.

Але війна триває, і кожному бізнесу, зокрема аграрному, необхідно мати надійні інструменти, які спростять роботу в умовах кризи, допоможуть побачити ризики та навіть захистити земельні ділянки й компанію загалом від рейдерства та банкрутства.

У звіті «Швидка оцінка збитків та потреб», підготовленому урядом України, Європейською комісією та Світовим банком у вересні 2022 року, зазначається, що загальна вартість війни для українського сільського господарства оцінюється у понад 30 мільярдів євро [4].

Повноцінне відновлення українського агропромислового комплексу до довоєнних показників триватиме довго і все звісно буде залежати від напрямку агросектору. Усі проблеми та шляхи їх подальшого вирішення слід обговорювати у широкому колі аграрної спільноти спільно з представниками влади.

Аграрні компанії, які зможуть адаптуватися до нових реалій та не зникнуть до кінця війни, матимуть дуже значний потенціал для розвитку після її завершення. Сьогодні аграріям головне адаптуватись до кризових умов та підтримувати діяльність підприємств.

Україна потерпає від військової агресії. Збитки, які отримує агро-сектор, загрожують продовольчій безпеці світу. Для відбудови аграрної

галузі потрібно вже сьогодні фіксувати злочини РФ так, щоб матеріали не мали жодного шансу піддаватись сумнівам у міжнародних судах.

Список використаних джерел:

1. Дегтярьова С. В. Агропромисловий комплекс України як предмет адміністративно-правового регулювання. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Випуск 2(23). Том 3. С. 86–90.
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо безперебійного виробництва та постачання сільськогосподарської продукції під час воєнного стану : Закон України від 12.05.22. *Голос України*. № 111. 26.05.2022.
3. Верховна Рада України «Офіційний вебпортал парламенту України». URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/220863.html>
4. Мінфін: Звіт «Швидка оцінка завданої шкоди та потреб на відновлення України» надає висновки щодо втрат України від війни з росією з 24 лютого до 1 червня та окреслює потреби країни у реконструкції та відновленні. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ukrainy-ievropeiska-komisiia-ta-svitovyi-bank-prezentuvaly-zvit-shvydka-otsinka-zavdanoi-shkody-ta-potreb-na-vidnovlennia>

Ключові слова: агросектор, продовольча безпека, агропромисловий комплекс, сільськогосподарська продукція, земельні торги.

Key words: agricultural sector, food security, agro-industrial complex, agricultural products, land auctions.

ДЕМЧУК ТЕТЯНА ІГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного, адміністративного
та фінансового права*

*Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту,
доктор філософії з права*

ДАНІ МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ ЯК ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку суспільства, в умовах глобалізації та динамічного розширення всіх сфер діяльності людини, право на доступ до екологічної інформації є одним із найважливіших у системі екологічних прав людини. Доступ до екологічної інформації відіграє важливу роль у підвищенні екологічної освіти та обізнаності громадян, будучи незамінним інструментом, що дозволяє брати участь у вирішенні еколого значимих питань. Тому, доступ до екологічної інформації включає право шукати інформацію, що знаходиться в розпорядженні органів державної влади та місцевого самоврядування, і право отримувати інформацію від уповноважених органів, які повинні збирати й публікувати її без необхідності подання запиту. У свою чергу дані моніторингу довкілля відіграють не аби яку роль у вільному доступі